

Onderzoek multifunctionele accommodaties in Brabant

In de periode december 2010 – mei 2011 heeft ZET in opdracht van de provincie Noord Brabant onderzoek gedaan naar de multifunctionele accommodaties (mfa) in Brabant. Het onderzoek is uitgevoerd onder verschillende gemeenten. Het zegt iets over alle mfa's in een gemeente samen en niet over de afzonderlijke mfa's. Voorbeeld: we hebben gevraagd naar de bestuursstructuur van de mfa's. Die is natuurlijk niet altijd voor alle mfa's in een gemeente hetzelfde.

Omschrijving mfa

Het begrip mfa omschreven we als 'een voorziening die meer dan een functie vervult'. Ook een brede school beschouwen we dus als een mfa. We hebben een vragenlijst ontwikkeld met vragen over het brede terrein van mfa's: mfa's als maatschappelijk vastgoed, als object van beheer en vanuit inhoudelijk, welzijn en vastgoed. De vragenlijst hebben we per gewone post verstuurd omdat we veronderstelden dat meer dan één ambtenaar de vragenlijst zou moeten invullen. Het ging immers om mfa's in de breedte.

Hoeveel gemeenten deden mee aan het onderzoek?

47 gemeenten hebben de vragenlijst ingevuld. Dat is 70% van de gemeenten van Brabant, een mooie score. De spreiding naar gemeentegrootte is goed. Van de gemeenten die de vragenlijst hebben ingevuld heeft:

38% < 20.000 inwoners

30% 20.000 – 30.000 inwoners

32% > 30.000 inwoners

Een kleine greep uit de – voorlopige - resultaten van het onderzoek

In de 47 Brabantse gemeenten zijn er in totaal 265 mfa's. Daarbij moet worden aangetekend dat de omschrijving van een mfa niet door iedereen hetzelfde wordt opgevat. De een verstaat er alle organisaties met beroepskrachten onder één dak onder; voor de ander gaat het ook om buurt- en dorpshuizen. Dat is helemaal zoals dat in de huidige praktijk voorkomt.

Van deze 265 mfa's worden er momenteel 8 verbouwd. 22 mfa's zijn er momenteel in aanbouw; er liggen 54 plannen op de plank voor nieuwbouw. Als al deze plannen worden uitgevoerd, betekent dat dat er de komende tijd meer dan 10% bij komt in deze 47 gemeenten. Hopelijk gooit de recessie geen roet in het eten.

De bestuursstructuur is niet voor alle mfa's in een gemeente dezelfde. Er zijn dus meer antwoorden per gemeente mogelijk. Wat zijn de meest voorkomende bestuursstructuren?

De mfa met een algemeen bestuur komt voor in bijna de helft van de 47 gemeenten. Een dagelijks bestuur komt in 33% van de gemeenten voor, gevolgd door een bestuur met werkgroepen/commissies: 31%. Zelfs de Raad van Toezicht komt in beperkte mate voor: 8%.

Slechts in 10% van de gemeenten die deze vraag hebben beantwoord (39) bestaat een overkoepelend orgaan/bestuur van alle mfa's.

De mfa's hebben hun zaakjes goed geregeld. Huurders- of gebruikersovereenkomsten worden gehanteerd in bijna alle gemeenten (81%), één uitgezonderd.

De vraag of de bezettingsgraad van de mfa's bekend is, is door 85% van de gemeenten beantwoord. In het merendeel van de gemeenten (78%) is de bezettingsgraad onbekend.

Zijn mfa's getoetst op toegankelijkheid? In 74% van de 42 gemeenten die deze vraag hebben beantwoord is dat het geval. De andere gemeenten laten weten dat sommige mfa's wel getoetst zijn op toegankelijkheid en andere niet. In alle gevallen gaat het om fysieke toegankelijkheid (100%), in 21 % om sociale toegankelijkheid (bejegening van gebruikers) en in 18% om toegankelijkheid van informatievoorziening (bijvoorbeeld voor slechtzienden, de website).

Liggen er (prestatie)afspraken vast tussen gemeente en mfa's? Van de 41 gemeenten die antwoord hebben gegeven op deze vraag, zegt 63% (prestatie)afspraken met de mfa's te maken; 37% doet dat niet.

Zijn de afspraken tussen gemeente en mfa's gezamenlijk of afzonderlijk? 60% van de gemeenten gaat hier op in. In de helft van de gemeenten gaat het om afspraken met afzonderlijke mfa's; in iets meer dan een kwart om een combinatie van afspraken met afzonderlijke mfa's en mfa's gezamenlijk; in iets minder dan een kwart betreft het afspraken met alleen mfa's gezamenlijk.

Van de gemeenten (respons op deze vraag 92%) stelt een grote minderheid (40%) dat sommige mfa's wel, andere niet over een beleids-/activiteitenplan beschikken. Daarnaast houdt het aantal gemeenten met mfa's die wel een beleids-/activiteitenplan hebben en mfa's zonder beleids-/activiteitenplan elkaar in evenwicht (30%).

Visiesessies

De resultaten van het onderzoek komen uitgebreider aan de orde in visiesessies. ZET organiseert vier visiesessies met gemeenten, maatschappelijke organisaties, leden van 't Heft - platform voor gemeenschapshuizen Noord-Brabant- en medewerkers van de provincie Noord-Brabant. In de visiesessie presenteren we de onderzoeksresultaten en gaan we verder in op een aantal thema's specifiek per doelgroep.

Debat

Nadat we alle resultaten, ook die uit de visiesessies, hebben verwerkt organiseren we een debat voor alle betrokkenen bij mfa's. Dit debat vindt plaats op **woensdag 9 november van 20.00 – 22.00 uur** in Rosmalen bij Sociaal Cultureel Centrum Perron-3.

Na het debat worden alle gegevens verwerkt in een eindpublicatie die voorjaar 2012 zal verschijnen.

Margreeth Broens en Kamieke van de Riet,
Adviseurs ZET
Juni 2011